

Direktoratet for byggkvalitet

post@dibk.no

Oslo 23.04.2015

**Sak 15/2290 – Innspill til Dibk vedrørende TEK17 i forbindelse med innspillmøtet
25. mars 2015**

Heisleverandørenes Landsforening – HLF er en bransjeforening for heisbedrifter tilknyttet landsforeningen Norsk Teknologi under NHO-paraplyen. HLF organiserer hovedsakelig alle større heisbedrifter i Norge, og disse står for en betydelig del av det som installeres av nye heiser, rulletrapper og løfteplattformer og dessuten vedlikehold, reparasjon og moderniseringer av samme.

Vi takker for at det ble gitt fristforlengelse til inneværende uke for å komme med våre innspill i sakens anledning.

1. Sikkerhetskontroll av heis

Kapittel 16 Sikkerhetskontroll av heis § 16-2

I § 16 er sikkerhetskontroll av heis omtalt. Direktoratet vil vurdere å fjerne kravene til det eneste regulerte yrket i plan- og bygningsloven, de periodiske sikkerhetskontrollørene, og heller stille krav om akkreditering av sikkerhetskontrollorganene. Forslaget går altså ut på til dels fjerne og til dels forenkle kravene i kapittel 16.

Som det framgår av dagens bestemmelser, stilles det definert krav for å kunne utøve yrket som sikkerhetskontrollør. Dette finner vi både naturlig og nødvendig.

Kompetansekravet til sikkerhetskontrolløren er viktig å opprettholde for å ivareta sikker bruk av løfteinnretninger for både brukere og arbeidere.

Vedkommende må ha tilstrekkelig kompetanse og forståelse innenfor både elektrofaget og det heistekniske området.

Ved den periodiske sikkerhetskontrollen må man ha grunnleggende fagkompetanse for å vurdere sikkerhetsmessige systemfunksjoner og detaljer knyttet til enkeltheter på løfteinnretningen. Det er kun dette som sammen med kunnskaper om det omfattende regelverket som gi en betryggende sikkerhetskontroll. Det er kun gjennom dette at det også blir en enhetlig vurdering av sikkerheten i anlegget.

Det er behov for kompetanse ervervet over tid da den teknologiske utviklingen har medført at det er et utall av tekniske løsninger som benyttes. På styringssiden benyttes det alt fra enkle relé styringer til kompliserte datastyringer.

Kvalitet i den periodiske sikkerhetskontrollen er noe alle involverte, både brukere, eiere og serviceforetak må legge til grunn.

Vi ser at det foreslås krav til akkreditering av sikkerhetskontrollorganene.

Slike krav bør klart tas inn i form av systemkrav og ikke minst hvordan det faglige i kontrollorganet blir fulgt opp i den praktiske gjennomføringen. Her kan det stilles krav til oppdatering av ansatte på regelverk, standarder og spesielle forhold for produkter. Med dette kan det årlige sikkerhetskurset for kontrollører tas ut av VTEK.

Vi vil på det sterkeste fraråde å redusere kravet til kompetanse og erfaring for å kunne utøve yrket som sikkerhetskontrollør. Kompetansekravet er avgjørende for å opprettholde et høyt sikkerhetsnivå for bruk av heis.

Vi kan heller ikke se at kompetansekravet er unikt i tilknytning til pbl. I forbindelse godkjenning av foretak er det angitt en rekke slike krav.

2. Midlertidig driftstillatelse eller søknad om ferdigattest

TEK10 § 16-1. Løfteinnretninger

PBL § 21-10 omhandler sluttkontroll og ferdigattest. I nest siste avsnitt er det en formulering som sier at det **kan gis** driftstillatelse før installasjonene skal tas i bruk. Vi oppfatter det som der står som en bestemmelse som henger igjen fra tidligere tider og er ikke synkron med veiledningen til TEK.

I TEK10, 1. ledd a) er det eksplisitt angitt at «kommunen skal gi driftstillatelse» før løfteinnretningen tas i bruk. Krav til driftstillatelse er også angitt under b).

Begrepet driftstillatelse er ikke knyttet til bestemmelser om ansvarsrett, da det her er angitt prosesser for «midlertidig brukstillatelse» eller «ferdigattest». I denne forbindelse er det angitt grunnlag og rutiner.

For begrepet «driftstillatelse» foreligger det ikke slike avklaringer i selve forskriften.

I VTEK § 16-1, 1. ledd a) er det angitt hvordan driftstillatelse framkommer, da ved «midlertidig brukstillatelse» eller «ferdigattest». I og med at begrepet «driftstillatelse» er angitt både i lov og forskrift blir forholdet uklart og det har over tid medført at det er uklare rutiner for håndtering av godkjenninger i enkelte kommuner. Det danner seg rutiner utover de som er definert i forbindelse med søknadspliktige tiltak. Dette oppleves problematisk og byråkratiserende og gir ingen mening.

Noen kommuner, bla Oslo, har rutine om at man skal søke om driftstillatelse der diverse teknisk dokumentasjon legges ved. Det er ingen søknad i henhold til SAK man søker om og med den konsekvens at man tror at man har fått ferdigattest.

For å unngå den unødvendige og byråkratiske prosessen som både pbl og TEK 10 skaper grunnlag for, foreslår vi følgende endring/presisering:

I TEK10 § 16- 1, 1. ledd a) bør lyde:

«Kommunen skal gi driftstillatelse etter søknad om « midlertidig brukstillatelse» eller «ferdigattest» før løfteinnretningen tas i bruk.»

Forslaget vil med dette avklare begrepet i pbl og rutiner blir tillagt bestemmelser i SAK. TEK10 § 16-1, 2. ledd b) endres tilsvarende.

I forbindelse med høring om forenklinger i plan- og bygningsloven, sak 13/1718, 2013 fra KRD ble problemstillingen belyst i vårt høringssvar den 25. oktober 2013. Vårt høringssvar følger vedlagt.

3. Sikkerhetskontroll av løfteinnretninger

PBL har i § 29-9 bestemmelser som gjelder sikkerhetskontroll av heis, rulletrapp og rullende fortau.

Hensikten med bestemmelsene i denne § er at det skal være sikkert å benytte seg av løfteinnretninger som bruker og som arbeider i forbindelse med vedlikeholdsoppdrag på installasjonen.

Den lovpålagte sikkerhetskontrollen utføres av personell definert i TEK10, § 16-2. Etter utført kontroll utstedes det en kontrollrapport over feil og/eller mangler som blir ansett å ha innflytelse på løfteinnretningens sikkerhet.

Det viser seg, dessverre, at det i en del tilfeller så blir disse mangler ikke utbedret og samme feil og/eller mangler er ikke utbedret ved neste sikkerhetskontroll to år senere. Dette representerer en risiko for både brukere og arbeidere på heis.

Slik bestemmelsen i pbl og TEK10 er nå, så er det kun kommunen som kan gi pålegg om utbedring av de registrerte feil eller mangler. Dette fungerer ikke i de fleste kommunene. Årsaken synes å være at de ikke har kapasitet til å igangsette oppfølging om pålegg til den enkelte eier. En annen viktig årsak er at de ikke har kompetanse på det heistekniske og/eller det regelverket som finnes på området. Kommunen er avhengig av forklaringer og informasjon fra kontrollorganet.

Her vil det danne seg en byråkratisk og tidkrevende prosess som bør reduseres til et minimum. Dette kan gjøres ved at Kontrollorgan for periodisk sikkerhetskontroll får delegert myndighet til å gi eier tidsfrister på utbedring og gi pålegg på vegne av kommunen. På denne måten blir forhold utbedret og de faglige vurderingene vil ligge hos kontrollorganet som har reell kompetanse. Utformingen av pålegget kan fastlegges i veiledningen til bestemmelsen.

Det bør selvsagt forbli slik at kommunen har den overordnede og være besluttende myndighet dersom det i enkeltsaker skulle oppstå tvil om grunnlaget for aktuelle feil og/eller mangler.

Vi mener det er viktig at det er en klar bestemmelse i forskriften om at påpekte feil og/eller mangler skal utbedres. Det er etter vår mening bare et krav i forskriften som vil gi den tilsiktede effekten.

For en del år siden var det praksis og rutine på at kontrollorganet fulgte opp at forhold i rapporten ble fulgt opp av eier. Dette ble stoppet av Dibk, og etter den tid har problemet med manglende oppfølging eskalert.

En bestemmelse om plikt til å utbedre mangler foreslås tatt inn i TEK10, § 16-1, pkt. f) ved følgende forslag:

«Når feil og/eller mangler blir registret i forbindelse med periodisk sikkerhetskontroll må disse utbedres innenfor de frister som er angitt i kontrollrapporten. Kommunen kan etter søknad gjøre fravik om utbedringer».

Vi ber om at ovenstående vurderes nøye.

Er det behov for ytterligere avklaringer, bistår vi gjerne med det.

Vennlig hilsen

Heisleverandørenes Landsforening – HLF

Svein H. Kjærnet

Daglig leder

e-post: svein.kjarnet@norskteknologi.no

Mobiltelef.: 911 70661

Vedlegg: Sak 13/1718, hørings svar den 25. oktober 2013